

JUSTIȚIA COMUNITARĂ

MOLDOVA

LEGEA ÎN ACȚIUNE

O MAMĂ TÂNĂRĂ DIN ORAȘUL HÂNCEȘTI din Moldova trăia cu frică: fiind abuzată de soț. Aceasta avea nevoie de protecție pentru sine și copii. Ea a încercat să se adreseze la poliție, apoi la instanța de judecată, dar a primit informații contradictorii. A rămas cu un sentiment de confuzie și neajutorare. După aceasta, a vizitat un parajurist care activa în localitatea sa și care a sfătuit-o cum să depună o cerere pentru obținerea unei ordonanțe de protecție din partea instanței, care i-a fost emisă și executată cu succes.

Persoana care a ajutat-o pe doamna de la Hâncești este unul din cei 30 de membri ai unei echipe de parajuriști din Moldova, care activează în beneficiul unui șir de grupuri locale ale societății civile. Parajuriștii sunt parte integrală din strategia Moldovei privind crearea unui sistem național de asistență juridică garantată de stat, care să presteze servicii populației țării de 3,5 milioane de persoane. Ei acordă consilieri juridice primare pentru probleme cotidiene, cum ar fi acte de muncă și beneficii de pensii.

ORGANIZAREA

Activitatea parajuriștilor face parte din structura legală care a fost instituită în 2007 prin Legea cu privire la Asistența Juridică Garantată de Stat, adoptată ca răspuns la eșecul sistemului anterior insuficient finanțat și nestructurat.

Legea prevede un sistem cu două nivele – o rețea națională de parajuriști comunitari care să presteze asistență juridică primară și al doilea nivel oferă asistență juridică "calificată" în cauze civile și penale.

Sistemul este gestionat de Consiliul Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat (CNAJGS), care activează în cinci birouri regionale. Ca rezultat al finanțării și provocărilor administrative, CNAJGS și-a început activitatea abia în septembrie 2012. Finanțarea parajuriștilor în prezent este asigurată de CNAJGS și Fundația Soros-Moldova, care este activ implicată în acest efort de reformă din 2003.

ELIGIBILITATEA

Toți cetățenii Moldovei sunt eligibili pentru asistență juridică primară garantată de stat, indiferent de starea lor financiară. Pentru a se califica pentru asistența juridică primară garantată de stat, solicitantul depune o cerere scrisă sau verbală la locul său de trai – majoritatea cererilor sunt examinate imediat, iar în caz contrar, răspunsul vine în decurs de trei zile din data depunerii cererii.

Serviciul de asemenea este susținut de un serviciu online www.parajurist.md care a fost creat în calitate de instrument de sensibilizare juridică pentru toți cei ce caută răspunsuri la întrebările juridice cu care se confruntă în fiecare zi. Împreună cu paginile sale de pe rețelele sociale, această pagină web a creat un spațiu unde oamenii primesc informații actualizate continuu despre ultimele evoluții legislative, despre muncă, beneficii sociale sau oricare alte oportunități din care ar avea de beneficiat, dar totodată este și locul unde aceștia pot contacta un parajurist și primi o consultație minuțioasă în decursul a doar câteva zile.

IMPACT

Din 2010, de când a început programul, peste 12.000 de persoane au solicitat asistență de la parajuriști, iar instanța de judecată a soluționat peste 11.000 de dosare.

În medie, 420 de solicitări de consiliere juridică și de informații sunt adresate lunar parajuriștilor în comunitățile lor, iar 64% dintre persoane au întreprins acțiuni pentru a-și soluționa problemele juridice. În multe cazuri, acest fapt este posibil grație implicării personale a parajuriștilor care însoțesc beneficiarii la instituțiile relevante sau care comunică cu diverși specialiști din numele beneficiarilor.